

כמה עובדות שכנראה לא ידעת על סאטמר

רבים מחסידי סאטמר הם יוצאי הונגריה החסידיית שהצטרפו לסאטמר לאחר השואה האימה אודות למפעליו הגדולים והמבורכים של ר' יוליש ואנשיו שהקימו מוסדות חינוך לבנים ובנות ובנו בתי מדרשות, ובחוש יצירת הסחף [כריזמה] שבה הוא ניחן הוא עודדם וחייזקם והם הצטרפו לחצרו ושלחו את ילדיהם למוסדותיו. בין מפעליו היו גם משקיעים אנשיו בלחזק את רוח היתומים ולהרנין לב האלמנות המדוכא, במ הם השקיעו רבות כדי להחזיקם ולהעמידם כראוי, ובזכות זה התווספו לחצרו רבים שחייבים להם רבות בעקבות חסדיהם הגדולים.

ר' יוליש עודד מאוד את חסידיו להרבות במסחר מתוך תפיסת עולמו שדגלה בתורה עם דרך ארץ. פעם בא חסיד ושאל אותו האם זה טוב לומר פרשת המן כסגולה לפרנסה. זה טוב, השיב ר' יוליש, אבל עד שמונה וחצי, בשמונה וחצי תצא לעבוד...

פעם דיבר ר' יוליש בכינוס והארץ בגודל החטא של בני מנשה שיצאו ממצרים קודם הזמן, לאחריו נעמד הקלויזנבורגער רבי ואמר: ברצוני להגיב לדברי הדובר הקודם. עיקר החטא של בני מנשה לא היה רצונם לצאת מקושי השיעבוד ותשוקתם לגאולה, אלא ההיפרדות מכלל ישראל. ומאז הקפיד ר' יוליש לא להשתתף בכינוסים שבהם נמצא הקלויזנבורגער רבי.

פעם רבי אהרון קוטלר אמר על רבני חסידי הונגריה שהם "חבורת עמי הארצות" ושלא צריך להתחשב כלל בדעתם. סיפרו זאת לר' יוליש והוא נפגע עד עמקי נשמתו. אמר לו רב אחד: אל תיפגע, אצל ר' אהרון "עם הארץ" זה כמו אצלך "אפיקורס". זאת אומרת, כמו שאתה אומר אפיקורס על כל מי שלא מוצא חן בעיניך, כך ר' אהרון אומר עם הארץ על מי שלא מוצא חן בעיניו, אבל זה לא אומר שזה באמת כך, ולא צריך להתייחס לזה.

שאלו את הטשיבינער רב מדוע אינך משיב לר' יוליש, השיב הטשיבינער רב: איני רוצה להיכנס לסוג ויכוח המלא בקללות ומידות רעות, ואיני רוצה להתייחס לסברות עקומות שעצם העיסוק בהם יכול חלילה להרגיל לעקמימות. מספיק שאני מגיע לכנסי בחירות ומדבר שם.

כשהגיע ר' יוליש לביקור בארץ הקודש בהראותו את עושר כבוד מלכותו הוא נסע בליל שבת אחרי השקיעה במכונית ברחוב יחזקאל, ורבים מבני ירושלים הזדעזעו מכך עד עומק נשמתם ומחו בו כדת וכדין. אך ה"עדה" כבר היתה ברכושו ולא יכלה לפצות פה כנגדו. כי כידוע בשמיטה הוא סיפק בננות ותפוחי אדמה ל"עדה" וזאת בתמורה שימנוהו לגאב"ד ושיקבלו עליהם את כל הוראותיו, וכך אכן היה ועסקה זו יצאה לפועל. ואמר אחד מחכמי ירושלים שבחילול שבת זה יש דוגמה ועדות על כלל הנהגתו של ר' יוליש שאינו מתחשב כלל בכלל ישראל ותוקע להם "אצבע בעין".

אחד מתלמידי מרן החזו"א זללה"ה אמר אחרי הניסים שהיו בתשכ"ז, שגם ר' יוליש וגם ראש הממשלה שר"י אומרים כוחי ועוצם ידי עשו לי את החיל הזה, רק שראש הממשלה אומר כוחי ועוצם ידי, ור' יוליש אומר כוחם ועוצם ידם. אבל אנחנו אומרים כי ה' הוא הנותן לך כח לעשות חיל.

הסיבה לכך שבשנים האחרונות רבים מחסידי סאטמר באים ארצה היא מפני שהם חשים את החולשה, והחורבן [במידה מסוימת] של היהדות שם. וזו גם הסיבה שאהרוני וזלוני לא מעיזים לדבר נגד זה.

לאחר ששבו בני ישראל לשפוך תחינה לפני ה' בכותל המערבי שממנו לא זזה שכונה, הכריז ר' יוליש על זאת כחטא חמור ביותר שבגללו באות צרות רבות. אך למנהטן, למשל, הוא התיר לחסידיו להגיע.

סיפר רבי אריה אלישיב, שפעם באו לגרי"ש קבוצה של חשופים מסאטמר ונתנו לו את הספר ויואל משה כדי לשכנעו לשנות את דרכו, הגרי"ש אמר להם תודה ושלחם, וכשהם יצאו מיהר והניחו עמוק בתוך הגניזה, כשהוא מפטיר "חטא המרגלים".

על הנסיונות של סאטמר וסייעתם לתת הוראות לעם היושב בציון אמר הגרי"ש "את הפיצה הוא אוכל באמריקה ואת הדף שמחזיק את הפיצה הוא זורק ברחוב שלי".

הגאון ר' שלמה ברמן אמר לאחד מראשי הישיבות שהספיד את ר' יוליש: עד מתי אתם פוסחים על שני הסעיפים. אם הדרך שלו היא נכונה – אז תהיה כמוהו, אך אם אתה אכן מבין שדרכו של ר' יוליש היא לא נכונה – אז אתה מוכרח להודות שהוא הזיק ליהדות הנאמנה, שכל כך הרבה חוקים נגד היהדות ודברים של מרידה בה' היה אפשר למנוע אם היה ליהדות הנאמנה עוד קצת כוח, אפילו עוד נציג אחד.

פעם הראו לגר"י קמינצקי מאמר של ר' יוליש בו הוא מסביר שגדולי ישראל יכולים לטעות. אמר הגר"י: נכון. אבל קל וחומר הדברים, אם גדולי ישראל יכולים לטעות, כל שכן ר' יוליש.

אמר רבי משה שטרנבוך ששמע מר' יוליש שבינו לבין קונו הוא אומר דברים שונים ממה שהוא אומר לציבור. והסביר רבי משה שכוונתו היתה שהוא יודע שבדברים רבים האמת היא אחרת רק שהוא ראה צורך לשנות ממנה כדי לגדור גדר.

בערך בשנת תשע"ט חמשה בנות מסאטמר השתמדו בפרהסיא. לשאלה כיצד את מסוגלת להתנתק ולהיכרת מכלל ישראל השיבה אחת מהם: אף פעם לא הרגשתי חלק מכלל ישראל.

בחיידרים של סאטמר באמריקה, גם אצל הזלונים וגם אצל האהרונים למודים לימודי ליב"ה.

חסידי סאטמר באמריקה, משני הפלגים, מחזיקים אייפונים בפרהסיא.

אחד ממשפחת המלוכה דסאטמר יצא לתרבות רעה אך בחסדי ה' לא התבולל בגוים הערלים אלא נכנסה בקרבו רוח של לאומיות והלך לצבא בארץ, ושם הוא פגש רב אחד מיזרחיסיט והוא שאלו מדוע עזבת מקור מים חיים את שמירת תורת ה', והוא ענה לו שאף פעם הוא לא קיבל מהוריו וממשפחתו חיבוק או נשיקה – גם לא כשהיה קטן, וזה המאיס עליו את התורה, מתוך מחשבתו שהם אלו שמייצגים את התורה, אותו רב הסביר לו שלא זו דרכה של תורה אלא להיפך, וכעת הוא לפי הנראה בתהליכי התחזקות לקראת חזרה בתשובה בעזר ה'.

אחד ממשפחת המלוכה דסאטמר יצא לתרבות רעה והיום הוא עומד בראש ארגון טמא ומשוקץ ומתועב בארה"ב שעדיף לא לטמא את העיניים בקריאת שמו. כמובן שאין בכוונת הבאת עובדה זו כדי להאשים את אבותיו של אותו רשע, כי הרבה צדיקים יצאו מסייעתם כגיחזי וכדואג וכו', אבל יש בזה עדות שההיפרדות מכלל ישראל אינה מביאה היפרדות גם מהנסינות שעמם כלל ישראל מתמודד.

בשנת תשפ"א, כשפרצה המחלוקת בין האהרונים לבין הרב מייזליש מבני ברק, אמר אחד ממקורביו הגדולים ביותר של ר' יוליש, ש"אני יודע היטב מה קורה בסאטמר, זה מסורת אצלנו, גם אצל האדמורים הקודמים, שהאנשים שסובבים את הרבי עושים לו שטיפת מח כדי שיפעל כפי שהם רוצים", וזאת כתשובה לשאלה כיצד לפתע האהרונים הפך את הרב מייזליש הידוע בישרותו לשייגץ שצריך להשפילו עד עפר. דברים אלו מתועדים בכמה מכלי דיווחי החדשות.

כשגדולי ישראל החליטו בכנסיה הגדולה של אגודת ישראל לעלות לארץ הקודש ולהתמודד כנגד פורקי העול אויבי התורה ולהשתדל להנהיגה על פי התורה, שאלו את ר' יוליש כיצד הוא לא מקשיב לדעת חכמי ישראל, והוא השיב על כך במכתבו "קשר רשעים אינו מן המניין".

בשואה ר' יוליש נמלט מהונגריה על ידי רכבת קסטנר, שלפי יודעי העיתים היה הסכם שכנגד כל אחד שיכנס לשם יימסרו כמה מאות או אלפי יהודים כנגדו למיתה על ידי הנאצים הארורים ימח שמם וזכרם. ועל זה הוא קבע יום חג הנחגג מידי שנה בשם יום ההצלה. אך כאשר מליוני יהודי ארץ הקודש נצלו בתשכ"ז ממות לחיים בחמלת ה' עלינו, על זה הוא אמר שזה מעשה שטן, ולא צריך להודות על זה לה', בעוד הגמרא בסוף שלשה שאכלו אומרת בבירור מאן עביד ניסא קודשא בריך הוא עביד ניסא – שאפילו שוטים שטועים וחושבים שהמזון אינו מה', על ניסים גם הם מבינים שהם ודאי מה'.

אחד מגדולי ישראל צזוק"ל אמר: מדוע בסאטמר כמעט ואין את המושג של אהבת ה'. מפני שלדעת ר' יוליש את השואה – ה' עשה, אבל את הניצחון בששת הימים השטן עשה, אחרי החיצים האלו של שנאה שהוא יורה כלפי מעלה רח"ל, כיצד יוכלו חסידיו לקיים ואהבת את ה' אלקיך. [והאמת היא שהכל ה' עושה, וכמבואר בפרשת האזינו שכשישראל יבגדו בה' כפי שהיה בדורות שלפני השואה – ה' יענישם, ולמרות כל זאת לא מאסתיים וכו' וראו עתה וכו' אני אמית ואחיה וכו' ועל עבדיו יתנחם].

[מפי השמועה: בתקופה שהיתה קפידה נוראה מגדולי ישראל כנגד ר' יוליש על שהחליש והתיש את כוחה של היהדות הנאמנה בארץ הקודש ועל שפרץ גדר בחילול שבת בפרהסיא ובהתרסה, ביתו יחידתו שהיתה מעוברת והוא כבר תלה בה תקוה שממנה יצא נצר שימשיכו, נפלה בפתאומיות ומתה יחד עם העובר, כמובן שאיננו יודעים כל חשבונות שמים, אך אחד מגדולי ישראל קרא אז מקרא שכתוב ופורץ גדר ישכנו נחש].

ר' יוליש ביקש מהאב"ד שלו שיכתוב הסכמה, לאחר כמה ימים אמר לו האב"ד: אם זה נכתב ברוח הקודש – אין זה צריך את הסכמת. אך אם זה נכתב מתוך דיון בסוגיא איני יכול להסכים לסברות אלו. והוא לא נתן מכתב הסכמה או ברכה.

הגר"ד לנדו אמר לאחד מעשירי סאטמר שבא לשכנעו לשנות מהנהגת החזו"א בנושאים מסוימים: רוב חסיד סאטמר אינם תלמידי חכמים בלשון המעטה, האנשים שלכם מחללי שבת בשוגג, מכיוון שאינם יודעים את התורה. אחת הוצאות הספרים שלכם כתבו בכמה מקומות דברי כפירה ממש. לכו ללמוד קצת תורה. ואז תבואו ללמד אותנו מה צריך לעשות [התפרסם בקו החרדי].